

AhirbuS.48.78; तद् भवानेवान्विष्य जानातु Pañcā.167.18; किमसौ सिंहेन भक्षितः अशक्तावावाम् ... प्रियसुहृदमन्वेष्टुम्। पुनरन्विष्य चेदं गृहीत्वा Mrcc. 1.38 (409); एभ्य एतदीदृशं भवतीत्यन्विष्य निगृहीतवान् पुरनिवासिनो युष्मदीयान्पत्तपुराणान् MudrāRā.2.18 (4); तदनुचराः ... राजकुमारम् ... सम्यगन्विष्य ... देशान्तरम् ... ययुः DaśKuC.14.11; 69.3; नृपात्मजा तु मामितस्ततोऽन्विष्यानासादयन्ती ... रुदितवत्यवस्थास्यते DaśKuC.100.1; माधवमकरन्दावन्विष्य यथाप्रस्तुतं साधयामि MālaMā.9.45; 9.373; अन्विष्य भगवतो वा अहम् अविष्ट्या ... अन्यानिमान् अवृषि ChāndoUBh.70.14; सर्वथा चापहतं द्रव्यं प्रयत्नेनान्विष्य राज्ञा लब्धव्यमित्यभिप्रायः BālaKri.i.290.6 (on 2.275); तस्या गर्भं जघान ह। छिद्रमन्विष्य चेन्द्रस्तु AgniP.19.21; योगीन्द्रम् ...। अन्विष्य तूर्णं मत्प्रीत्यै पुनरागच्छ सारथे SkandP.iii(1).26.80; बह्निमन्विष्य समानेतुमुचरान् प्रेषितवान् UdaySuKa.15.21; 117.22; 118.11; चिरादन्विष्य लब्धोऽसि RāmāMañ.149.7; श्रुतमस्माभिरन्विष्य यथा देवेन चक्रिणा। दत्तम् ... अभयं त्रिदिवौकसाम् RāmāMañ.412.23; अदाहयन्मन्त्रिवरः सोऽन्विष्य प्रेतविग्रहान् BrKathāMañ. i.2.119; गङ्गामन्विष्य मञ्जूषा तूर्णमानीयताम् BrKathāMañ.iii.1.44; xvi.1.138; ते तथा ...। अन्विष्य नववर्षेषु सप्तद्वीपेषु चैव हि। सप्तस्वर्गेषु चान्विष्य न प्रापुः यज्ञियं हयम् BrDharmaP.i.48.22; अन्विष्य द्रुपदस्तेषां विज्ञायाधर्मनिश्चयम्। कृष्णया बहुपत्नीत्वं विरुद्धं नाभ्यमन्यत DaśvaC.8.401; अतः श्रुतधरं कंचिदन्विष्य आनयद् युवाम् KathāSaSāg.i.2.63; गङ्गान्तस्तां तदा मग्नमन्विष्य दिवसान्बहून् KathāSaSāg.ii.2.56; अथान्विष्य कलावत्याश्चेष्टितं स समाययौ KathāSaSāg.viii.2.279; यत्नादन्विष्य का ग्राह्या लेखकैर्मसिमल्लिका (नालिकेरजा) VidaMuMa.3.25; बन्धुमन्विष्य दरदं लवन्वैः सह लाहरीः। दुर्गं गृहीतुं ... तमचूचुदत्तं RājTa.(Ka.)7.1171; द्वितीयग्रीवया कोपात् कुतोऽप्यन्विष्य भक्षिते विष एकोदरत्वान्मुत्सुरभवत् Pañcā.127.25; तद्रच्छ ... चत्वारि व्यसनानि निपुणमन्विष्य ... नगरात्रिंवासय MohaRāPa.4.2 (31); यदान्विष्य वनान्तस्तां, ते कुत्रापि न लेभिरे PāñcāC.7.362; स प्राह ...। अन्विष्य स समानीतः पल्लशेनेति भाषितः SamarāSam.7.284; सर्वत्रान्विष्य चम्पां मुनिरथ गतवान् स्नेहतो व्याकुलात्मा MātaLī.1.8; काव्यक्रियेच्छाङ्कुरमूलभूमिमन्विष्य Kavī-Kaṇṭhā.1.14; प्रयत्नेनान्विष्यापि दोषमपश्यन् NyāySu.(So.)217.6 (on i.4.6); गोपस्त्रीणाम् ... मध्ये ... प्रविशकुञ्जे कुञ्जे कुसुमितजले कान्तमन्विष्य यत्नात् HarisSam.9.46; कश्चित् ... तदुपायं वेदेऽन्विष्येदमवगच्छति VivaPraSam.1.13; वेदेऽपि सत्यकामो ह जाबालो ब्रह्मचर्यायाचार्यं स्वयमेवान्विष्योपसन्नवान् VivaPraSam.190.18; अन्विष्य शिलाम् ... कल्पयेत् TantraSa.1.129; वने प्रियमपश्यन्ती चिरमन्विष्य कोकिला। विरहार्ता प्रविष्टा नु रक्ताशोकम् Subhāṣi.1648; 2003; युष्मभ्यमीप्सितं दद्यामन्विष्यानयत (लक्ष्मणम्) BallāC.33.2; तमन्विष्य ततो विद्यां लब्ध्वा कृतार्थो भवः ŚivārkaMaDī.i.477.28 (on i.3.33); भेकराजदुहिता ... जलं विवेश। ततश्च राजा जालादिभिरन्विष्यापि न तामविन्दत् SāmkhyaPraBh.113.25 (on 4.16); एनं वानरापसदमन्विष्य मूर्धानमुत्पाटयामि AdbhuDa.2.29(5); अन्विष्य खिन्नं निगमानशेषानमी न मीनं प्रथमं स्मरामः ŚivLī.1.3; तानि वचांसि यः। जलेऽन्विष्य ददौ धान्ने तस्मै मत्स्याय ते नमः HariC.(Pa.)160; अन्विष्यावतां पुरीं जनकजाचोरस्य विज्ञापितां रुन्धे JānaPa.7.10; अन्विष्य गुणकणानप्यभिनन्दत वीतमत्सराः विबुधाः MayūMāli.1.6 (on i.2.1); सा खल्वितः पूर्वस्मिन्नेव मुहूर्ते वयस्यमेव सुचिरमितस्ततोऽन्विष्यान्विष्यानुपलभ्य क्वापि मत्सकाशमागत्य Mukundā.197 (8); वचनमेवान्विष्य शरणीकरणीयम् BālamBha.i.538.29 (on 1.249); यदि शक्नोषि तमन्विष्यानेतुं मम प्राणास्तिष्ठन्ति VasaTi.29.11; पवनसुतवरोऽन्विष्य सीताम् MahāN.5.38; रावणानुजबली ... इत्यन्विष्य ... यातः सानुचरः ... श्रीरामसांनिध्यकम् MahāN.6.51; 2Bi having examined or investigated तन्नाहं तत्त्वतोऽन्विष्य त्वरिता समुपागता MārK.21.37; तदेव ... अन्विष्य च साक्षात्करणीयम् ChāndoUBh.473.8 (on viii.1.1); तारिकाविधिमन्विष्य LakṣmīT.36.118; तां (नारीं) तत्क्षणात् राजा स्वयमन्विष्य SmṛtiCan.iv.741.16; धीराः ... यदन्विष्य कृतकृत्याः ... तत्त्वमसि तत्त्वम् ŚaṅkaDigVi.(Mā.)10.55; 2Bii having examined or investigated (medically) नाडीनां गतिमन्विष्य शस्त्रेणापाय्य कर्मवित्। सर्वं ब्रणक्रमं कुर्यात् SiddhYo.47.1; एषिण्या गतिमन्विष्य क्षारसूत्रानुसारिणीम्। सूचीं निदध्यात् SiddhYo.47.9; 2C having asked or enquired सा मदालोकसंजातमन्मथान्विष्य नाम मे। वयस्यां प्राहिणोदात्तां मह्यं मत्संगमार्थिनी KathāSaSāg.vii.3.101; सर्वे प्रेक्षावन्तः प्रवृत्तिप्रयोजनमन्विष्य प्रवर्तन्ते NyāyBīT.11.3; परित्याज्यः स वाञ्छद्भिरन्विष्य परमं यशः AśvaCi.4.30; प्रशिष्योऽप्यन्विष्याश्रयमलभमानैरिव गुणैरधीतः संश्लिष्टो यतिरमलशूलः EI.xxi.98.4; सदुरुमन्विष्य तदुपदेशं गृहीत्वा स्वधर्मनिष्ठो भवेत् NirṇaSi.447.23; 3 having considered कञ्चिदात्मानमन्वीक्ष्य (v.l. *मन्विष्य) परांश्च जयतां वर MahāBhā.ii.5.12; 4 having obtained or attained काम्यादिदोषदृष्ट्याद्याः कामादित्यागहेतवः। प्रसिद्धा मोक्षशास्त्रेषु तानन्विष्य सुखी भव PañcDa.4.58.

अन्विष्यत् (anv-isyat) *adj.* [f. -ntī] 1 seeking after अथाब्रवीत् तान्सरमा दूत्यैन्द्री विचराम्यहम्। युष्मान् ब्रजं चान्विष्यन्ती गाश्चैवेन्द्रस्य पृच्छतः BrDe.8.27; अन्विष्यंस्तादृगत्र क्षितिवलयतले स्थानमुन्मूल यावत् संसारानर्थवृक्षं प्रथिततममहामोहमूलं विशालम् VijnāS.49; अन्विष्यतः प्रमथनाय ममापि दर्पादात्मानमर्पयसि जातिविशुद्धसत्त्वः MahāvīC.2.31; बाधकान्तरमुत्पन्नं यद्यस्यान्विष्यतोऽपरम्। ततो मध्यमबाधेन पूर्वस्यैव प्रमाणता TattvSam.2868; अन्विष्यद्भिरयं चिरात्कथमपि प्राप्येत यद्यर्थिभिः नाथ त्वं पुनरर्थिनः प्रतिदिनं यत्नात्समन्विष्यसि ŚrngāPra.229.10; लभन्ते सुकृतिनश्चिरादन्विष्यन्तस्तव चरणसिद्धौषधमिदम् MūkaPañ.3.95; 2A searching, looking for, finding out रुरुः ... वनं सर्वं पर्यधावत् ...। तमृषिं द्रष्टुमन्विच्छन् (v.l. अन्विष्यन्) ... न्यपतत् MahāBhā.i.12.4; तत्केवलान्ब-रतिरोधानमन्विष्यता तत्र चान्विष्यता। मया न प्राप्ता (सा) PriyDa.iv.7.43; अहम् ... कुमारमन्विष्यंस्तदैकं चण्डिकामन्दिरम् ... प्रागाम् DaśKuC.7.20; (सः) निर्गत्य ... द्यूतसभायामापणे च निपुणमन्विष्यत्रोपलब्धवान् DaśKuC.55.5; 152.55; गर्जन्तः ... घनाघनाः। अन्विष्यन्त इवारातिं निदाघसमयं द्रुतम् PadmP.(Ra.)22.66; अन्विष्यन्ती जनौधेभ्यो हतिमार्गं समाकुल। ... महिषी PadmP.(Ra.)121.4; भूतनाथः शरण्यो मामन्विष्यन्निह वृषलकम् ... प्राप्तः UttāRāC.2.13; अथ तु यत्नेनान्विष्यन्तोऽपि पौरुषेयतां नोपलप्स्यामहे PrakaPañ.247.2; अन्विष्यन्तथाविधं दृष्टोवाच Hitopa.1.54 (5); तत्पित्रा चान्विष्यता गृहे न मुनिना दृष्टः Hitopa.2.104 (8); तं च मूषकं खादितुं यत्नादन्विष्यन्विडालो दृष्टः Hitopa.4.14 (4); काको वराकः प्रियामन्विष्यन् ... चक्रभ्रमं भ्राम्यति NalaCam.2.35; प्रदेशान्बहुशो बहून्। अन्विष्यन्तो भ्रमाम स्म BrKathāŚloSam.12.62; स च तत्रान्विष्यन् ... ब्राह्मणायनम् अद्राक्षीत् Bhām.268.9 (on i.3.34); अक्रूरोऽन्तरमन्विष्यन्मणिम् ... स्यमन्तकम् BrahmP.17.2; ददर्श ... हरः। ... अन्विष्यन्तं प्रियां सीताम् ŚivaP.ii(2).24.23 (98B.10); जलमन्विष्यतश्चास्य सवितास्तममुपाययौ KathāSaSāg.ii.2.129; अथैषाङ्गिरसा भर्त्रा संप्राप्तान्विष्यता KathāSaSāg.xiv.i.31; vii.8.116; पूर्वविश्लिष्टा करिणी तस्य सा निजा। अन्विष्यन्ती गजस्यागात् प्रदेशं विधेर्वशात् KathāSaSāg.xii.1.24; अन्विष्यन्मरणोपायं दुःखात्तत्सैन्त्युण्ठितः VikraDeC.4.16; भूत्यानन्विष्यन्नभ्यधाततः RājTa.(Ka.)3.173; निःशस्त्रः शस्त्रमन्विष्यन् RājTa.(Ka.)5.410; कः संविभायः ... इत्यन्विष्यन् ... चिन्तापरोऽभवत् RājTa.(Ka.)8.63; कचन पतनयोग्यं देशमन्विष्यताधः। मुखविधुमदसीयं सेवितुं लम्बमानः शशिपरिधिरिवोर्ध्वं मण्डलस्तेन तेने NaisC.2.108; क्रन्दन् किञ्च कदर्थ्यते गृहजनोऽन्विष्यद्भिरन्तर्धनम् ... नृपव्यापारिभिः MohRāPa.3.21; 5.65 (2); बदरीनिकुञ्जकुरे संलीनमन्विष्यती दष्टा यत्र भुजंगमेन तदतिश्रेयः SaduktiKa.77.27; अपरितुष्यन्तो मतान्तरमन्विष्यन्तः ... परे माहेधराः प्रत्यभिज्ञाशास्त्रमभ्यस्यन्ति SarvaDaSam.8.2; तत्रान्विष्यन् ... सिग्धराजीववीथीम् BhramDū.52; ग्रीवावस्थितमेव ...। ग्रैवेयकं विस्मृतेरन्विच्छ(ष्य)न् पुरुषः ... आप्तैव मोदते YātrāPra.6.171; मामन्विष्यतो मद्रुपजीविजनस्यायमुद्धोषः JānaPa.3.93 (1); अतः खलु पिङ्गलोऽपि क्वचिदन्विष्यन्मया विश्लिष्टः JānaPa.3.47 (2); ब्रह्मवधेन व्याकुलीभूता वयमितस्ततो वेश्याप्राङ्गणे स्मार्त्तपण्डितमन्विष्यन्तो भवदन्तिकमागताः स्म HāsyaRā.1.40 (26); 2B asking, inquiring तस्य स्वपरवृत्तान्तं नित्यमन्विष्यतश्चरैः ...। बभूवाविदितः विशाम् RājTa.(Śrī.)1.(i).36; 3 examining, investigating for समन्तादवलोकयंश्चौरम् (v.l. कारणमन्विष्यंश्चौरम्) अपश्यत् PañcT.3.66. (14) (327.2); तस्मादुपाधिं प्रयत्नेनान्विष्यन्तोऽनुपलभमाना नास्तीत्यवगम्य स्वाभाविकत्वं सम्बन्धस्य निश्चिनुमः TātpaT.(Vā.)165.24 (on i.1.5); 4 pursuing स वैरिणम्। श्येनः कपोतं कक्ष्यान्तरिवाचिष्यन् जगाम सः RājTa.(Ka.)4.534; अन्विष्यद्भिरन्तमथेन निबद्धेनाङ्गनाद्धिः। समभाव्यत तै राज्ञः वैरिभिर्निर्जयः कृतः RājTa.(Jo.)454; सुरभीः ... सममन्विष्यन् गोपैः ... विपिने ... त्वम् ... जय जय दुर्विधबन्धो StavMā.192.26.

अन्विष्यमाण (anv-iṣyamāṇa) *adj.* [from anv-iṣ- IV.A.] 1 searching, looking for सः ... अनुरूपमन्विच्छमानः (v.l. अन्विष्यमाणः) परं यत्नमकरोत् MahāBhā.i.3.10; वर्त्मन्यन्विष्यमाणस्तु रथानाम् ... सूतानामनुगाययम् MahāBhā.iv.24.14; एकदा ... वने पापद्विं कर्तुं प्रस्थितः (v.l. एकदा मृगमन्विष्यमाणो विन्ध्याटवीं गतवान्) PañcT.2.28(4) (220.8); नृपोत्तमः ... अप्सरसम् ... अन्विष्यमाणः सकलां बभ्राम स वसुंधराम् SaurP.31.29; 2 examining, investigating तद्विषमन्विष्यमाणयोः ... विपरीतग्रहो नापगतः ChāndoUBh.515.11 (on viii.8.3)

अन्विष्यमाण (anv-iṣyamāṇa) *adj.* [from IV.U., VI.U.] 1 being sought 2 being searched, looked or found out 3 being examined or investigated 4 being pursued 1 being sought यदि वाप्युपपद्येत पौरुषं नाम कर्हिचित्। अन्विष्यमाणं तदपि दैवमेवावतिष्ठते MahāBhā.xii.171.13; वक्ता चास्य धर्मस्य त्वाहृक् त्वत्तुल्यः अन्यः पण्डितश्च न लभ्योऽन्विष्यमाणोऽपि KāthUBh.115.14